

Діло

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10. II. пов.
Конто пост. шад. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Гол. Редактор приймає
від 11—12 год. передпол.
Реклама не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 430 зл.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол. Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. до.
Італії 750 зл., Німеччині 750
зм., Швейцарії 5 шв. фр.,
Чехословаччині 30 ч. к. Ру-
мунії 150 лей, Болгарії 750
зм., Австрії 750 зл. Залиш-
адреси 1 дол.

**В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.**
ЦІНА
одного примірника
20 сот.

Восьмиліття „комдиктатури“.

Всім літ минуло з того часу, як у Росії проголосили більшовицько-комуністичний зліт згідно з Леніном диктатуру пролетаріату. Офіційно її звуть диктатурою робітничо-селянських пролетарів а на ділі це диктатура комуністичної партії, до того російської т. зв. рикави. Російські комуністи не задоволилися диктатурою в себе, але понесли її в подарунок також тим, що самоозначували себе агідно з більшовицьким гаслом „самоопределение вплоть до отделения“. У формі кровавого подарунку понесли російські комуністи свою диктатуру Україні, Грузії, Сибірові, Білорусі та всім іншим країнам, що „самоопреділялися“.

Зібравши до купи усіх, що само визначувалися „вплоть до отделения“, вони приступили до праці над відновною господарською життя, але перш за все у себе в Росії та переважно коштом країн, прилучених до Росії та зв'язаних з нею формою оригінальної пролетарської унії.

Переломовим у внутрішній політиці СРСР слід вважати 1920 р., отже рік підписання рижського трактату. Щойно після нього, щойно побивши усіх ворогів, взялися вони за працю над внутрішньою відбудовою і над закріпленням становища СРСР у міжнародному відношенні. Праця в першому випадку зайшла свій вияв у новій економічній політиці т. зв. непі, а після неспів, а праця в другому випадку виявилася участю СРСР в європейській політиці. Генуя в Рапалло, договори з Італією, переговори з Англією, Францією і іншими державами дали у висліді не тільки визнання Радянської Унії de iure, але й спричинили цілий ряд торговельних договорів, довели до укладення в самому СРСР цілого ряду концесій для чужого капіталу (нині є чинних 88 концесій).

Це вплинуло в свою чергу на зріст продукції, на віднову промислу, на внутрішнє господарське скріплення Радянської Унії та започаткувало добу відродження. Нині радянські статистики, роблячи підсумки своєї праці, порівнюють теперішні господарські досягнення з переловними цифрами з 1913 р. Якщо вірити їхнім цифрам, то в порівнянні з 1913 р. сільсько-господарська продукція досягла тепер 71 відсотків, промислова продукція має в цьому році досягнути аж 96 відсотків, а продуктивність самої праці має досягнути ще більше, бо 98 відсотків передвоєнної.

Ці цифри доказують, що комуністична диктатура, пішовши на всякі уступки внутрі, аступивши в компроміс із вимогами життя, наводить для себе тверду базу існування. Виповівши війну світовому капіталові, вона вступила в нову злишню тільки в себе, а тепер надбавля втрачає концесіями та поганою за закоординними позичками. Великі надії покладають комуністи нині перш за все на американський капітал. Для його позискання розвинули величезну агітацію серед американських капіталістів, та пошукують шляхів до їх грошової сили навіть шляхом пропаганди в буржуазній пресі.

З боротьби з європейським капіталом комуністи немов би зрештешували, бо не вважають його тепер небезпечним для себе, а Наркомфін Сокольников заявив, що більшовики тепер навіть не рахують на позички в європейських державах, але не тому, що „нім не довіряють“ а тому, що Європа — це „сама біднота (нищета)“. Ось звідки береться та орієнтація на американський капітал. Та неввірно думав би той, хто допускав би, що більшовики справді зрештешували з боротьби з капіталом. Вся їхня політика скупчена тепер на Сході. Азія — це терен підготовчої кампанії до боротьби з європейськими капіталістичними державами. Успіхи більшовицької політики в Азії наглядні. Її вислідні спроби в Англії і Америці. Паралізувати більшовицькі впливи вони безсилі. Бо на більшовицькі ідеї, а навіть національно-визвольні аргументи — європейські та інші світові потентати не розпоряджають нічим іншим поза гармати. А ця зброя не може віднести ніякої перемоги над більшовиками.

Остання подія Чечерні по Європі, його нав'язування дипломатичних зв'язків, його шакування англійської політики на європейській політичній шахівниці це тільки підтримка більшовицької політики в Азії, це тільки спроба прискорити події на далекому Сході.

За восьмиліття свого існування Радянська унія вступила досягнути дуже багато, вона зуміла стати рівноправним чинником на арені міжнародної політики, вона вступила дозволити собі поважний голос майже у всіх справах та що найважливіше, вступила закоїптити за собою ґрунт у себе дома.

Методи, при яких допомогли більшовики вступити це все досягнути, грають у даному випадку другорядну роль. Важливий є факт безперечних успіхів більшовизму на внутрішньому та міжнародному полі.

Всі перипетії України в цілому круговороті тієї комуністичної політики відомі нашим читачам. Вона мала і має мати вплив на весь той процес. Вона є тільки одним зі зв'язків, на якому експериментує сучасні кремлівські потентати. Та всеж не вважаючи на усі ті експерименти світового розвою, Україна живе своїм життям і вона виступає своєю можливістю, як для дає її розвитку канонізований рикапою режим, вона коїне, приходить до себе, вона часом обурюється і протестує, та переважно мовчить, збирає й консолідує усі національно творчі сили в ім'я власного добра і власної майбутності. Україна відпочиває в політичному розумінні, але від часу до часу дає позначки великого внутрішнього процесу, що твориться у душі мас під знаком національного прозрівання та дозрівання.

В. М.

На розстайній дорозі.

(Спроба висвітлення наших церковних відносин.)

III.

Якщо вже хтось перенявся змислом послідовної „абсолютної монархії“, то воно все йде як по ниточці. Натягнеш і св. Письмо так, як би вже виспало твою пісню (а котрій секти не поклянуться най св. Письмо?). Для наших людей, що пропагують обов'язковий цілібат, найважливіше те, що цілібат у будові католицької (розумій: латинської!) церкви є основним каменем; а католицька (розумій: латинська!) церква є джерелом усього святої — її головою саме Христос, у ній повнота св. Духа. Отже — якщо хочеш стати, брате, привидим і повним католиком, то мусиш згодитися на те, що є основним каменем у будові католицької (розумій: латинської!) церкви: на обов'язковий цілібат духовенства...

Але хто так аргументує, цей не помічає, що він цілком відпав духом від східної церкви, що він став

раним латинником, і не знає, що творить і говорить. Він утотожив латинську церкву з католицькою ексклюзивним способом. А прещін це вже й папизм (Лев XIII.) стверджує, що латинізм і католицизм — це не все одно. Папи тільки того й домагаються, що схід має погодитися з латинською церквою лише в справі догми віри. Цілібат належить до дисципліни, яка в східній церкві інша, а в латинській інша.

Так справа стоїть урядово — в декретах, папках, енцикліках, у догматах. Алеж крім цієї сторони є ще життєва сторона в католицькій церкві. Що в житті більше, сильніше, де власть, багатство, слава, цісар, держава — що поневолює слабших духом, і вони стають „перекінчиками“. А коли в комусь будова „перекінницького“ духа вже доконана, то для нього все святе і кінечне, що його поневолило.

Інакші наші вже для цього недоступні. Поміж ними собі тепер, що католи, не тільки в поглядній шпесті складається з латинців, що й папа належить до латинського обряду — що він — той непомиланий папа — звідси був (фактично) головою саме тої латинської церкви. Самоозвучило, що життєвий вплив цієї латинської більшості і вишости був просто поневолюючий для „меншостей“ у катоц. церкві. Поділяючи цьому народові, то вже диктує чуття, а не холодна рефлексія; що тобі робити і як думати? І будеш робити й думати так, як наші „стачиславці“: все, що наше, є нижче, менше, недосконале, непереконне („бізантинізм“) — а в латинській („католицькій“) церкві все святе, вище, церковне і т. д., бо тільки вона є „церквою Христовою“.

Також „менш-стим“ у чужій державі. Їх життя це беззастаним ломання. А поділяючи долю уніатської церкви в католицькій церкві. Не так наслідком уніатського натиску з гори, як наслідком життєвого напору, який витає „перекінчиками“.

Виходить із сказаного, що наші єпископи тому так насаджують целібат, бо „облатинилися“ духом. Вони духом не наші. Не патріотичним духом, але церковним. У тім ціла трагедія нашої церкви.

Єпископи а суспільністю найшлися на розстайній дорозі. Саме тоді, коли суспільність живо відчуває свій східний церковний характер і дорожить ним, єпископи падалися поневолюючому латинському впливові.

І годі нам з ними домовитися, так як Українець не домовитися з Полком. Хоч обидва на те саме глядять, не бачать того самого. Мнуть же вони інші очі, інші почування, інші аспірації, інші життєві цінності, іншу точку о. перста.

Ми бачимо цю гіршу сторону обов'язкового целібату (про яку в нас доволі писалося), єпископи бачать тільки ліпшу його сторону.

Ця гірша сторона для них нічого не значить — вони її не бачать, бо їх аспірації інші, як наші.

Вони хочуть провести в нашій церкві заповідний „абсолютний монархізм“. За всяку ціну! Sic Roma „demonstrat“ — сина finita!

Своїм способом повторюється наша давня катастрофа, коли наша шляхта покинула нарід.

Наша шляхта залишувала польських тих „прав і свобод“, які мала польська шляхта.

А наші єпископи заважають латинським того „вищого“ становища в послідовній організації „абсолютної монархії“, де священство не „поділені“ між єпископом і „жінкою та дітми, але „цілий“ належить єпископові... І ось тому наші єпископи своїм духом покидають нарід. У найважчий час зривають з народом. Правда казати, нікі єпископи на світі не мають тих „свобід“, що наші уніатські. Вони сидять на двох стільцях. Якщо не хочуть прийняти чогось латинського, то можуть казати: Мене це не об'являє, бо я східний! — А якщо хочуть відкинути щось східне, то

Red. cza. „Dilo“ Pr. 633/25. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Śąd okręgowy karny jak Trybunał przysięgowej w Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść cz. 10. „Dilo“ Nr. 251 (10.639) z dnia 5. listopada 1925 r. w artykule pod tytułem: „Wzajemne prawa i obowiązki“ w następujących słowach: a) w tych słowach: „a) Solymowski klub, b) ludzkiego życia...“; c) Solymowski klub, d) ludzkiego życia...; e) Solymowski klub, f) ludzkiego życia...; g) Solymowski klub, h) ludzkiego życia...; i) Solymowski klub, j) ludzkiego życia...; k) Solymowski klub, l) ludzkiego życia...; m) Solymowski klub, n) ludzkiego życia...; o) Solymowski klub, p) ludzkiego życia...; q) Solymowski klub, r) ludzkiego życia...; s) Solymowski klub, t) ludzkiego życia...; u) Solymowski klub, v) ludzkiego życia...; w) Solymowski klub, x) ludzkiego życia...; y) Solymowski klub, z) ludzkiego życia...; aa) Solymowski klub, ab) ludzkiego życia...; ac) Solymowski klub, ad) ludzkiego życia...; ae) Solymowski klub, af) ludzkiego życia...; ag) Solymowski klub, ah) ludzkiego życia...; ai) Solymowski klub, aj) ludzkiego życia...; ak) Solymowski klub, al) ludzkiego życia...; am) Solymowski klub, an) ludzkiego życia...; ao) Solymowski klub, ap) ludzkiego życia...; aq) Solymowski klub, ar) ludzkiego życia...; as) Solymowski klub, at) ludzkiego życia...; au) Solymowski klub, av) ludzkiego życia...; aw) Solymowski klub, ax) ludzkiego życia...; ay) Solymowski klub, az) ludzkiego życia...; ba) Solymowski klub, bb) ludzkiego życia...; bc) Solymowski klub, bd) ludzkiego życia...; be) Solymowski klub, bf) ludzkiego życia...; bg) Solymowski klub, bh) ludzkiego życia...; bi) Solymowski klub, bj) ludzkiego życia...; bk) Solymowski klub, bl) ludzkiego życia...; bm) Solymowski klub, bn) ludzkiego życia...; bo) Solymowski klub, bp) ludzkiego życia...; bq) Solymowski klub, br) ludzkiego życia...; bs) Solymowski klub, bt) ludzkiego życia...; bu) Solymowski klub, bv) ludzkiego życia...; bw) Solymowski klub, bx) ludzkiego życia...; by) Solymowski klub, bz) ludzkiego życia...; ca) Solymowski klub, cb) ludzkiego życia...; cc) Solymowski klub, cd) ludzkiego życia...; ce) Solymowski klub, cf) ludzkiego życia...; cg) Solymowski klub, ch) ludzkiego życia...; ci) Solymowski klub, cj) ludzkiego życia...; ck) Solymowski klub, cl) ludzkiego życia...; cm) Solymowski klub, cn) ludzkiego życia...; co) Solymowski klub, cp) ludzkiego życia...; cq) Solymowski klub, cr) ludzkiego życia...; cs) Solymowski klub, ct) ludzkiego życia...; cu) Solymowski klub, cv) ludzkiego życia...; cw) Solymowski klub, cx) ludzkiego życia...; cy) Solymowski klub, cz) ludzkiego życia...; da) Solymowski klub, db) ludzkiego życia...; dc) Solymowski klub, dd) ludzkiego życia...; de) Solymowski klub, df) ludzkiego życia...; dg) Solymowski klub, dh) ludzkiego życia...; di) Solymowski klub, dj) ludzkiego życia...; dk) Solymowski klub, dl) ludzkiego życia...; dm) Solymowski klub, dn) ludzkiego życia...; do) Solymowski klub, dp) ludzkiego życia...; dq) Solymowski klub, dr) ludzkiego życia...; ds) Solymowski klub, dt) ludzkiego życia...; du) Solymowski klub, dv) ludzkiego życia...; dw) Solymowski klub, dx) ludzkiego życia...; dy) Solymowski klub, dz) ludzkiego życia...; ea) Solymowski klub, eb) ludzkiego życia...; ec) Solymowski klub, ed) ludzkiego życia...; ee) Solymowski klub, ef) ludzkiego życia...; eg) Solymowski klub, eh) ludzkiego życia...; ei) Solymowski klub, ej) ludzkiego życia...; ek) Solymowski klub, el) ludzkiego życia...; em) Solymowski klub, en) ludzkiego życia...; eo) Solymowski klub, ep) ludzkiego życia...; eq) Solymowski klub, er) ludzkiego życia...; es) Solymowski klub, et) ludzkiego życia...; eu) Solymowski klub, ev) ludzkiego życia...; ew) Solymowski klub, ex) ludzkiego życia...; ey) Solymowski klub, ez) ludzkiego życia...; fa) Solymowski klub, fb) ludzkiego życia...; fc) Solymowski klub, fd) ludzkiego życia...; fe) Solymowski klub, ff) ludzkiego życia...; fg) Solymowski klub, fh) ludzkiego życia...; fi) Solymowski klub, fj) ludzkiego życia...; fk) Solymowski klub, fl) ludzkiego życia...; fm) Solymowski klub, fn) ludzkiego życia...; fo) Solymowski klub, fp) ludzkiego życia...; fq) Solymowski klub, fr) ludzkiego życia...; fs) Solymowski klub, ft) ludzkiego życia...; fu) Solymowski klub, fv) ludzkiego życia...; fw) Solymowski klub, fx) ludzkiego życia...; fy) Solymowski klub, fz) ludzkiego życia...; ga) Solymowski klub, gb) ludzkiego życia...; gc) Solymowski klub, gd) ludzkiego życia...; ge) Solymowski klub, gf) ludzkiego życia...; gg) Solymowski klub, gh) ludzkiego życia...; gi) Solymowski klub, gj) ludzkiego życia...; gk) Solymowski klub, gl) ludzkiego życia...; gm) Solymowski klub, gn) ludzkiego życia...; go) Solymowski klub, gp) ludzkiego życia...; gq) Solymowski klub, gr) ludzkiego życia...; gs) Solymowski klub, gt) ludzkiego życia...; gu) Solymowski klub, gv) ludzkiego życia...; gw) Solymowski klub, gx) ludzkiego życia...; gy) Solymowski klub, gz) ludzkiego życia...; ha) Solymowski klub, hb) ludzkiego życia...; hc) Solymowski klub, hd) ludzkiego życia...; he) Solymowski klub, hf) ludzkiego życia...; hg) Solymowski klub, hh) ludzkiego życia...; hi) Solymowski klub, hj) ludzkiego życia...; hk) Solymowski klub, hl) ludzkiego życia...; hm) Solymowski klub, hn) ludzkiego życia...; ho) Solymowski klub, hp) ludzkiego życia...; hq) Solymowski klub, hr) ludzkiego życia...; hs) Solymowski klub, ht) ludzkiego życia...; hu) Solymowski klub, hv) ludzkiego życia...; hw) Solymowski klub, hx) ludzkiego życia...; hy) Solymowski klub, hz) ludzkiego życia...; ia) Solymowski klub, ib) ludzkiego życia...; ic) Solymowski klub, id) ludzkiego życia...; ie) Solymowski klub, if) ludzkiego życia...; ig) Solymowski klub, ih) ludzkiego życia...; ii) Solymowski klub, ij) ludzkiego życia...; ik) Solymowski klub, il) ludzkiego życia...; im) Solymowski klub, in) ludzkiego życia...; io) Solymowski klub, ip) ludzkiego życia...; iq) Solymowski klub, ir) ludzkiego życia...; is) Solymowski klub, it) ludzkiego życia...; iu) Solymowski klub, iv) ludzkiego życia...; iw) Solymowski klub, ix) ludzkiego życia...; iy) Solymowski klub, iz) ludzkiego życia...; ja) Solymowski klub, jb) ludzkiego życia...; jc) Solymowski klub, jd) ludzkiego życia...; je) Solymowski klub, jf) ludzkiego życia...; jg) Solymowski klub, jh) ludzkiego życia...; ji) Solymowski klub, jj) ludzkiego życia...; jk) Solymowski klub, jl) ludzkiego życia...; jm) Solymowski klub, jn) ludzkiego życia...; jo) Solymowski klub, jp) ludzkiego życia...; jq) Solymowski klub, jr) ludzkiego życia...; js) Solymowski klub, jt) ludzkiego życia...; ju) Solymowski klub, jv) ludzkiego życia...; jw) Solymowski klub, jx) ludzkiego życia...; jy) Solymowski klub, jz) ludzkiego życia...; ka) Solymowski klub, kb) ludzkiego życia...; kc) Solymowski klub, kd) ludzkiego życia...; ke) Solymowski klub, kf) ludzkiego życia...; kg) Solymowski klub, kh) ludzkiego życia...; ki) Solymowski klub, kj) ludzkiego życia...; kk) Solymowski klub, kl) ludzkiego życia...; km) Solymowski klub, kn) ludzkiego życia...; ko) Solymowski klub, kp) ludzkiego życia...; kq) Solymowski klub, kr) ludzkiego życia...; ks) Solymowski klub, kt) ludzkiego życia...; ku) Solymowski klub, kv) ludzkiego życia...; kw) Solymowski klub, kx) ludzkiego życia...; ky) Solymowski klub, kz) ludzkiego życia...; la) Solymowski klub, lb) ludzkiego życia...; lc) Solymowski klub, ld) ludzkiego życia...; le) Solymowski klub, lf) ludzkiego życia...; lg) Solymowski klub, lh) ludzkiego życia...; li) Solymowski klub, lj) ludzkiego życia...; lk) Solymowski klub, ll) ludzkiego życia...; lm) Solymowski klub, ln) ludzkiego życia...; lo) Solymowski klub, lp) ludzkiego życia...; lq) Solymowski klub, lr) ludzkiego życia...; ls) Solymowski klub, lt) ludzkiego życia...; lu) Solymowski klub, lv) ludzkiego życia...; lw) Solymowski klub, lx) ludzkiego życia...; ly) Solymowski klub, lz) ludzkiego życia...; ma) Solymowski klub, mb) ludzkiego życia...; mc) Solymowski klub, md) ludzkiego życia...; me) Solymowski klub, mf) ludzkiego życia...; mg) Solymowski klub, mh) ludzkiego życia...; mi) Solymowski klub, mj) ludzkiego życia...; mk) Solymowski klub, ml) ludzkiego życia...; mm) Solymowski klub, mn) ludzkiego życia...; mo) Solymowski klub, mp) ludzkiego życia...; mq) Solymowski klub, mr) ludzkiego życia...; ms) Solymowski klub, mt) ludzkiego życia...; mu) Solymowski klub, mv) ludzkiego życia...; mw) Solymowski klub, mx) ludzkiego życia...; my) Solymowski klub, mz) ludzkiego życia...; na) Solymowski klub, nb) ludzkiego życia...; nc) Solymowski klub, nd) ludzkiego życia...; ne) Solymowski klub, nf) ludzkiego życia...; ng) Solymowski klub, nh) ludzkiego życia...; ni) Solymowski klub, nj) ludzkiego życia...; nk) Solymowski klub, nl) ludzkiego życia...; nm) Solymowski klub, nn) ludzkiego życia...; no) Solymowski klub, np) ludzkiego życia...; nq) Solymowski klub, nr) ludzkiego życia...; ns) Solymowski klub, nt) ludzkiego życia...; nu) Solymowski klub, nv) ludzkiego życia...; nw) Solymowski klub, nx) ludzkiego życia...; ny) Solymowski klub, nz) ludzkiego życia...; oa) Solymowski klub, ob) ludzkiego życia...; oc) Solymowski klub, od) ludzkiego życia...; oe) Solymowski klub, of) ludzkiego życia...; og) Solymowski klub, oh) ludzkiego życia...; oi) Solymowski klub, oj) ludzkiego życia...; ok) Solymowski klub, ol) ludzkiego życia...; om) Solymowski klub, on) ludzkiego życia...; oo) Solymowski klub, op) ludzkiego życia...; oq) Solymowski klub, or) ludzkiego życia...; os) Solymowski klub, ot) ludzkiego życia...; ou) Solymowski klub, ov) ludzkiego życia...; ow) Solymowski klub, ox) ludzkiego życia...; oy) Solymowski klub, oz) ludzkiego życia...; pa) Solymowski klub, pb) ludzkiego życia...; pc) Solymowski klub, pd) ludzkiego życia...; pe) Solymowski klub, pf) ludzkiego życia...; pg) Solymowski klub, ph) ludzkiego życia...; pi) Solymowski klub, pj) ludzkiego życia...; pk) Solymowski klub, pl) ludzkiego życia...; pm) Solymowski klub, pn) ludzkiego życia...; po) Solymowski klub, pp) ludzkiego życia...; pq) Solymowski klub, pr) ludzkiego życia...; ps) Solymowski klub, pt) ludzkiego życia...; pu) Solymowski klub, pv) ludzkiego życia...; pw) Solymowski klub, px) ludzkiego życia...; py) Solymowski klub, pz) ludzkiego życia...; qa) Solymowski klub, qb) ludzkiego życia...; qc) Solymowski klub, qd) ludzkiego życia...; qe) Solymowski klub, qf) ludzkiego życia...; qg) Solymowski klub, qh) ludzkiego życia...; qi) Solymowski klub, qj) ludzkiego życia...; qk) Solymowski klub, ql) ludzkiego życia...; qm) Solymowski klub, qn) ludzkiego życia...; qo) Solymowski klub, qp) ludzkiego życia...; qq) Solymowski klub, qr) ludzkiego życia...; qs) Solymowski klub, qt) ludzkiego życia...; qu) Solymowski klub, qv) ludzkiego życia...; qw) Solymowski klub, qx) ludzkiego życia...; qy) Solymowski klub, qz) ludzkiego życia...; ra) Solymowski klub, rb) ludzkiego życia...; rc) Solymowski klub, rd) ludzkiego życia...; re) Solymowski klub, rf) ludzkiego życia...; rg) Solymowski klub, rh) ludzkiego życia...; ri) Solymowski klub, rj) ludzkiego życia...; rk) Solymowski klub, rl) ludzkiego życia...; rm) Solymowski klub, rn) ludzkiego życia...; ro) Solymowski klub, rp) ludzkiego życia...; rq) Solymowski klub, rr) ludzkiego życia...; rs) Solymowski klub, rt) ludzkiego życia...; ru) Solymowski klub, rv) ludzkiego życia...; rw) Solymowski klub, rx) ludzkiego życia...; ry) Solymowski klub, rz) ludzkiego życia...; sa) Solymowski klub, sb) ludzkiego życia...; sc) Solymowski klub, sd) ludzkiego życia...; se) Solymowski klub, sf) ludzkiego życia...; sg) Solymowski klub, sh) ludzkiego życia...; si) Solymowski klub, sj) ludzkiego życia...; sk) Solymowski klub, sl) ludzkiego życia...; sm) Solymowski klub, sn) ludzkiego życia...; so) Solymowski klub, sp) ludzkiego życia...; sq) Solymowski klub, sr) ludzkiego życia...; ss) Solymowski klub, st) ludzkiego życia...; su) Solymowski klub, sv) ludzkiego życia...; sw) Solymowski klub, sx) ludzkiego życia...; sy) Solymowski klub, sz) ludzkiego życia...; ta) Solymowski klub, tb) ludzkiego życia...; tc) Solymowski klub, td) ludzkiego życia...; te) Solymowski klub, tf) ludzkiego życia...; tg) Solymowski klub, th) ludzkiego życia...; ti) Solymowski klub, tj) ludzkiego życia...; tk) Solymowski klub, tl) ludzkiego życia...; tm) Solymowski klub, tn) ludzkiego życia...; to) Solymowski klub, tp) ludzkiego życia...; tq) Solymowski klub, tr) ludzkiego życia...; ts) Solymowski klub, tt) ludzkiego życia...; tu) Solymowski klub, tv) ludzkiego życia...; tw) Solymowski klub, tx) ludzkiego życia...; ty) Solymowski klub, tz) ludzkiego życia...; ua) Solymowski klub, ub) ludzkiego życia...; uc) Solymowski klub, ud) ludzkiego życia...; ue) Solymowski klub, uf) ludzkiego życia...; ug) Solymowski klub, uh) ludzkiego życia...; ui) Solymowski klub, uj) ludzkiego życia...; uk) Solymowski klub, ul) ludzkiego życia...; um) Solymowski klub, un) ludzkiego życia...; uo) Solymowski klub, up) ludzkiego życia...; uq) Solymowski klub, ur) ludzkiego życia...; us) Solymowski klub, ut) ludzkiego życia...; uu) Solymowski klub, uv) ludzkiego życia...; uw) Solymowski klub, ux) ludzkiego życia...; uy) Solymowski klub, uz) ludzkiego życia...; va) Solymowski klub, vb) ludzkiego życia...; vc) Solymowski klub, vd) ludzkiego życia...; ve) Solymowski klub, vf) ludzkiego życia...; vg) Solymowski klub, vh) ludzkiego życia...; vi) Solymowski klub, vj) ludzkiego życia...; vk) Solymowski klub, vl) ludzkiego życia...; vm) Solymowski klub, vn) ludzkiego życia...; vo) Solymowski klub, vp) ludzkiego życia...; vq) Solymowski klub, vr) ludzkiego życia...; vs) Solymowski klub, vt) ludzkiego życia...; vu) Solymowski klub, vv) ludzkiego życia...; vw) Solymowski klub, vx) ludzkiego życia...; vy) Solymowski klub, vz) ludzkiego życia...; wa) Solymowski klub, wb) ludzkiego życia...; wc) Solymowski klub, wd) ludzkiego życia...; we) Solymowski klub, wf) ludzkiego życia...; wg) Solymowski klub, wh) ludzkiego życia...; wi) Solymowski klub, wj) ludzkiego życia...; wk) Solymowski klub, wl) ludzkiego życia...; wm) Solymowski klub, wn) ludzkiego życia...; wo) Solymowski klub, wp) ludzkiego życia...; wq) Solymowski klub, wr) ludzkiego życia...; ws) Solymowski klub, wt) ludzkiego życia...; wu) Solymowski klub, wv) ludzkiego życia...; ww) Solymowski klub, wx) ludzkiego życia...; wy) Solymowski klub, wz) ludzkiego życia...; xa) Solymowski klub, xb) ludzkiego życia...; xc) Solymowski klub, xd) ludzkiego życia...; xe) Solymowski klub, xf) ludzkiego życia...; xg) Solymowski klub, xh) ludzkiego życia...; xi) Solymowski klub, xj) ludzkiego życia...; xk) Solymowski klub, xl) ludzkiego życia...; xm) Solymowski klub, xn) ludzkiego życia...; xo) Solymowski klub, xp) ludzkiego życia...; xq) Solymowski klub, xr) ludzkiego życia...; xs) Solymowski klub, xt) ludzkiego życia...; xu) Solymowski klub, xv) ludzkiego życia...; xw) Solymowski klub, xz) ludzkiego życia...; ya) Solymowski klub, yb) ludzkiego życia...; yc) Solymowski klub, yd) ludzkiego życia...; ye) Solymowski klub, yf) ludzkiego życia...; yg) Solymowski klub, yh) ludzkiego życia...; yi) Solymowski klub, yj) ludzkiego życia...; yk) Solymowski klub, yl) ludzkiego życia...; ym) Solymowski klub, yn) ludzkiego życia...; yo) Solymowski klub, yp) ludzkiego życia...; yq) Solymowski klub, yr) ludzkiego życia...; ys) Solymowski klub, yt) ludzkiego życia...; yu) Solymowski klub, yv) ludzkiego życia...; yw) Solymowski klub, yz) ludzkiego życia...; za) Solymowski klub, zb) ludzkiego życia...; zc) Solymowski klub, zd) ludzkiego życia...; ze) Solymowski klub, zf) ludzkiego życia...; zg) Solymowski klub, zh) ludzkiego życia...; zi) Solymowski klub, zj) ludzkiego życia...; zk) Solymowski klub, zl) ludzkiego życia...; zm) Solymowski klub, zn) ludzkiego życia...; zo) Solymowski klub, zp) ludzkiego życia...; zq) Solymowski klub, zr) ludzkiego życia...; zs) Solymowski klub, zt) ludzkiego życia...; zu) Solymowski klub, zv) ludzkiego życia...; zw) Solymowski klub, zx) ludzkiego życia...; zy) Solymowski klub, zz) ludzkiego życia...; aa) Solymowski klub, ab) ludzkiego życia...; ac) Solymowski klub, ad) ludzkiego życia...; ae) Solymowski klub, af) ludzkiego życia...; ag) Solymowski klub, ah) ludzkiego życia...; ai) Solymowski klub, aj) ludzkiego życia...; ak) Solymowski klub, al) ludzkiego życia...; am) Solymowski klub, an) ludzkiego życia...; ao) Solymowski klub, ap) ludzkiego życia...; aq) Solymowski klub, ar) ludzkiego życia...; as) Solymowski klub, at) ludzkiego życia...; au) Solymowski klub, av) ludzkiego życia...; aw) Solymowski klub, ax) ludzkiego życia...; ay) Solymowski klub, az) ludzkiego życia...; ba) Solymowski klub, bb) ludzkiego życia...; bc) Solymowski klub, bd) ludzkiego życia...; be) Solymowski klub, bf) ludzkiego życia...; bg) Solymowski klub, bh) ludzkiego życia...; bi) Solymowski klub, bj) ludzkiego życia...; bk) Solymowski klub, bl) ludzkiego życia...; bm) Solymowski klub, bn) ludzkiego życia...; bo) Solymowski klub, bp) ludzkiego życia...; bq) Solymowski klub, br) ludzkiego życia...; bs) Solymowski klub, bt) ludzkiego życia...; bu) Solymowski klub, bv) ludzkiego życia...; bw) Solymowski klub, bx) ludzkiego życia...; by) Solymowski klub, bz) ludzkiego życia...; ca) Solymowski klub, cb) ludzkiego życia...; cc) Solymowski klub, cd) ludzkiego życia...; ce) Solymowski klub, cf) ludzkiego życia...; cg) Solymowski klub, ch) ludzkiego życia...; ci) Solymowski klub, cj) ludzkiego życia...; ck) Solymowski klub, cl) ludzkiego życia...; cm) Solymowski klub, cn) ludzkiego życia...; co) Solymowski klub, cp) ludzkiego życia...; cq) Solymowski klub, cr) ludzkiego życia...; cs) Solymowski klub, ct) ludzkiego życia...; cu) Solymowski klub, cv) ludzkiego życia...; cw) Solymowski klub, cx) ludzkiego życia...; cy) Solymowski klub, cz) ludzkiego życia...; da) Solymowski klub, db) ludzkiego życia...; dc) Solymowski klub, dd) ludzkiego życia...; de) Solymowski klub, df) ludzkiego życia...; dg) Solymowski klub, dh) ludzkiego życia...; di) Solymowski klub, dj) ludzkiego życia...; dk) Solymowski klub, dl) ludzkiego życia...; dm) Solymowski klub, dn) ludzkiego życia...; do) Solymowski klub, dp) ludzkiego życia...; dq) Solymowski klub, dr) ludzkiego życia...; ds) Solymowski klub, dt) ludzkiego życia...; du) Solymowski klub, dv) ludzkiego życia...; dw) Solymowski klub, dx) ludzkiego życia...; dy) Solymowski klub, dz) ludzkiego życia...; ea) Solymowski klub, eb) ludzkiego życia...; ec) Solymowski klub, ed) ludzkiego życia...; ee) Solymowski klub, ef) ludzkiego życia...; eg) Solymowski klub, eh) ludzkiego życia...; ei) Solymowski klub, ej) ludzkiego życia...; ek) Solymowski klub, el) ludzkiego życia...; em) Solymowski klub, en) ludzkiego życia...; eo) Solymowski klub, ep) ludzkiego życia...; eq) Solymowski klub, er) ludzkiego życia...; es) Solymowski klub, et) ludzkiego życia...; eu) Solymowski klub, ev) ludzkiego życia...; ew) Solymowski klub, ex) ludzkiego życia...; ey) Solymowski klub, ez) ludzkiego życia...; fa) Solymowski klub, fb) ludzkiego życia...; fc) Solymowski klub, fd) ludzkiego życia...; fe) Solymowski klub, ff) ludzkiego życia...; fg) Solymowski klub, fh) ludzkiego życia...; fi) Solymowski klub, fj) ludzkiego życia...; fk) Solymowski klub, fl) ludzkiego życia...; fm) Solymowski klub, fn) ludzkiego życia...; fo) Solymowski klub, fp) ludzkiego życia...; fq) Solymowski klub, fr) ludzkiego życia...; fs) Solymowski klub, ft) ludzkiego życia...; fu) Solymowski klub, fv) ludzkiego życia...; fw) Solymowski klub, fx) ludzkiego życia...; fy) Solymowski klub, fz) ludzkiego życia...; ga) Solymowski klub, gb) ludzkiego życia...; gc) Solymowski klub, gd) ludzkiego życia...; ge) Solymowski klub, gf) ludzkiego życia...; gg) Solymowski klub, gh) ludzkiego życia...; gi) Solymowski klub, gj) ludzkiego życia...; gk) Solymowski klub, gl) ludzkiego życia...; gm) Solymowski klub, gn) ludzkiego życia...; go) Solymowski klub, gp) ludzkiego życia...; gq) Solymowski klub, gr) ludzkiego życia...; gs) Solymowski klub, gt) ludzkiego życia...; gu) Solymowski klub, gv) ludzkiego życia...; gw) Solymowski klub, gx) ludzkiego życia...; gy) Solymowski klub, gz) ludzkiego życia...; ha) Solymowski klub, hb) ludzkiego życia...; hc) Solymowski klub, hd) ludzkiego życia...; he) Solymowski klub, hf) ludzkiego życia...; hg) Solymowski klub, hh) ludzkiego życia...; hi) Solymowski klub, hj) ludzkiego życia...; hk) Solymowski klub, hl) ludzkiego życia...; hm) Solymowski klub, hn) ludzkiego życia...; ho) Solymowski klub, hp) ludzkiego życia...; hq) Solymowski klub, hr) ludzkiego życia...; hs) Solymowski klub, ht) ludzkiego życia...; hu) Solymowski klub, hv) ludzkiego życia...; hw) Solymowski klub, hx) ludzkiego życia...; hy) Solymowski klub, hz) ludzkiego życia...; ia) Solymowski klub, ib) ludzkiego życia...; ic) Solymowski klub, id) ludzkiego życia...; ie) Solymowski klub, if) ludzkiego życia...; ig) Solymowski klub, ih) ludzkiego życia...; ii) Solymowski klub, ij) ludzkiego życia...; ik) Solymowski klub, il) ludzkiego życia...; im) Solymowski klub, in) ludzkiego życia...; io) Solymowski klub, ip) ludzkiego życia...; iq) Solymowski klub, ir) ludzkiego życia...; is) Solymowski klub, it) ludzkiego życia...; iu) Solymowski klub, iv) ludzkiego życia...

оправдуються: Миж католики!... Нехай би так латинський єпископ спробував домогатися від своїх богословів, щоб перед висвяченням поженилися... Злетів би негайно з престолу! Ех! — ось це те, від чого уніятська церква найбільше терпить.

Може хтось скаже, що це пересадне твердження, що з приводу celibату повстала між духом єпископів і духом суспільності така різниця, як між Поляком і Українцем. Адже єпископи в дійсності не похинули свого народу, журяться ним, остають при тому самому обрязі, люблять його — тільки що хочуть мати безженте духовенство...

Бя, але це тільки початок перекруту! Celibат — це ще не все, чим латинська супрематія вистається до нас. Як уже одіж зачинає пертисся, то дретється до решти. Бачимо це на галицьких Вірменях.

Постійним джерелом розкладу нашого східного характеру буде той „облатиншений дух“, який не жахається насаджувати celibат навіть у таких обставинах, коли обороняє celibатової реформи є о. Ільків і варшавський сойм, з якого ще не вийшла ані одна ухвала, котра мала би на меті нас „спастися“. Той „дух“ — по психологічним законам — буде шораз далі розвиватися, ілучи до остаточних послідовностей.

Нехай буде й так, що між тим „духом“ і „духом“ нашої суспільності заходить тільки така різниця, як між капаном старої школи і Українцем. А не вже засадничий роздор душ. Чим Українець дорожить, що для нього святе, це москвофіл старої школи хотів бачити „неіснуючим“ і погорджував тим. З своєї матеріальної мови москвофіли вибірали „сміття“, глумилися з неї, щоб її осмішити — як нпр, „хай дуфас Сруль на пана“.

Той „облатиншений дух“ уже нічого робить у нас те саме в церковних речах. Типовий тут відомий станіславський автор, який відчуває найтонші фібри глорифікованого латинізму. В житті нашого духовництва, ба навіть у нашому обря-

ді він тільки й вишукує різне „світ-та“ і різні „матеріали“ в поді ка-панацького „хай дуфас Сруль“... А для латинізму має широку фірму: „Не кажіть, що це латинське...“. Вона католицьке — отже наше“. Відконт-та дорога просто до Вієн! Або хоч би проект перемиського єпископа: щоб питомець женився вже по III, р. богословських студій, чекав, аж його єпископ покличе, або й волею не покличе на IV, р. Карігідний проект, котрий повинен би знайти в колекції канонічного права як „Impedimentum dirimens“ (перешкода, що робить подружжя неважним), бо згорі розбиває подружжя, трактує його як шось ірреальне. Женилися на непевне, бути на удержанні жінки — не знати: доки... Такий стан мусів би привести подружжя до розбиття. А не проект, ба й домагання єпископа!... Не більше це дивогляде, як різні проекти і постанови польських достойників для „меншостей“. Чу жий дух! Ворожий дух тому, що наше.

Бідна уніятська церква, що остала без „своїх“ голов!

Економічна ситуація в Європі.

Справоздання Міжнародної Торговельної Палати.

Перший раз зібралась минулого тижня в Парижі Рада Міжнародної Торговельної Палати під головуванням директора льондонецького „Вестмінстерського банку“ д-ра Ліфа. На раді була також німецька делегація, до якої голова зборів звернувся з окремою привітною промовою. На цих зборах згаданий англійський економіст дав цікавий огляд загального економічного стану Європи на підставі справоздань переданих управлі різними державами: Австрією, Бельгією, Данією, Францією, Голландією, Італією, Люксембургом, Норвегією, Польщею та Швейцарією.

Всі ці держави поділились на три групи: на країни з обмеженою вартістю валюти, де стабілізація звернена в цьому напрямку

не стала ще зовсім позитивною; країни з обмеженою вартістю валюти, де зроблено усилля, щоб герунтувати до паритету і на країни, які ані не втримали своєї валюти на основі золота ані її не відновили. До першої групи треба зарахувати Бельгію, яка вичувала загально вдоволюючий стан. Безробіття, не зважаючи на те, що висше як минулого року, понизилось від Квітня. Кошти утримання армії, але не кожний торговельний бізнес зменшився. Уряд ужив енергійних засобів, щоб стабілізувати валюту. Аналогічне становище Італії.

Франція є країною, яка завдячує в однаковій мірі своїм латинським та відемським станом обмеженій валюті. Французька торгівля скористалась зі штучного стимулу в експорті; вона не тільки не знає безробіття, але користується імпортованою чужою працею, влекши безробіття в інших країнах. Торговельний бізнес є для неї корисним. З другого боку надвишка експорту є головним наслідком зменшення імпорту, здебільша чужих матеріалів. Та існує загроза захитання торговельного балансу, тому, що французька торгівля живе здебільша з праці власних рук, а внутрішні ціни, що зростають постійно, зменшують рівень заробітку мануфактури.

Перейшовши до другої групи, справоздавець зупинився на країнах центральної Європи, де реформа валюти повстала на місці давніх, скасованих монетних одиниць. Виявляється, що Польща взяла на себе завдання понад свої сили, щоб вдержати золотого у золоті на паритеті і карбована монета вже зазнала поважного уладку. Скасування попередньої валюти спричинило недостачу пливкого капіталу, а з цим, послідовно, недостачу торговельного кредиту, що стало на перепоні вдержати нормальну продукцію. Польща знаходиться у критичній ситуації, в якій треба би звжити всіх сил та жертв, щоб з неї вийти. Австрія перейшла аналогічну кризу на ширшу скалю, при допомозі Ліги Націй. Завдяки полі-

тиці „сукцесійних держав“, що обмужували свої закупки від Австрії, вона мусіла лишатись в негативним торговельним білансом.

Замість справоздання від німецького уряду, сам референт зупинився на ситуації в Німеччині: девальюація старої марки довела до зменшення пливкого капіталу і без огляду на імпортований чужинний капітал, німецька торгівля постійно терпіла анаслідок високих процентів від капіталу. Нема там також великого поступу в напрямку експорту, для здійснення плану Доза. Щасливим островом у центральній Європі є Чехословаччина, що по добі частинної дефляції вдержала успішно свою валюту, хоча багато нижче золотого паритету; її корисний торговельний бізнес є наслідком природних багача держави і високо розвиненого промислу.

Перейшовши до третьої групи держав, що мають золоту валюту, справоздавець згадав Швецію як країну добробуту. Швейцарію в „умовно сприятливій“ ситуації, вповні вдоволюючий стан Голландії і зупинився на Англії. Головною причиною клопотів Англії є проблема вугілля, спільна полекуди всім державам, зі Зєдиненими Державами включно. Останній рік зазначився рішучим обниженням англійського експорту, у звязку з ослабленням експорту вугілля. Це є також причиною безробіття. Кравей промисл є вповні невдоволюючим. Згадальне обниження міжнародної торгівлі, зменшені потреби вугілля і спадок у промислі будівництва кораблів довели до цього стану.

Європейські політики можуть уважати теперішню ситуацію гарною, а проте вони всіма засобами сприяють міжнародно торгівлі. Ні тарифами, ні заборонаю імпорту не можна розв'язати нинішньої ситуації. Кожна країна, що хоче відокремитись в торгівлі від свого сусіда, влучає одночасно в себе. Це заворожене коло, що веде Європу до економічного самогубства.

Звід закінчився рішенням про необхідність міжнародної економічної конференції. Теперішня Рада

За документальні дані.

(З листування В. Винниченка з А. Приходьком в справі повороту на Рад. Україну).

Париж, 10. жовтня 1925.

Вельмишановний Антоне Теренгевичу,

Ваш останній лист, є очевидно, відповіддю Вашого центру на мої запитання, бо як і раніше не можна було припустити, щоб Ви не повідомили Ваш центр про листування з мною, так і тепер гадаю, що Ви не могли взяти на самого себе ту відповідь, що дасте мені.

На жаль, ця відповідь ніяк не задовольняє мене. В ній немає фактичних доказів, а тільки ряд формальних загальних тверджень, що їх можна мати з офіційної радянської преси й що годяться більше для масової агітації.

Але я не хочу і навіть не маю морального права обмежуватись формальним боком справи. Коли вона почата, то треба її довести до цілком ясного і — головне — су-

нього кінця. В Вашому листі є моменти, які не дозволяють мені з чистим сумлінням сказати, що питання вичерпане саме до цього кінця.

Отже один момент такий:

Ви пишете, що мій поворот на Україну — бажаний. Але, коли я — мовляв — хочу, щоб до мене першим звернувся Ваш центр і попросив мене вернутись, то це річ неможлива. Треба — мовляв — щоб я перший офіційно (чи через Вас, чи безпосередньо) звернувся до Вашого центру.

Для чого ця формалістика? Я ніколи не мав такої наївної амбітності, ніколи не ставив вимоги, щоб до мене зверталися Ваші центри. Колиж уважав за непотрібне офіційно звертатися до центру, то тільки через те, що це — зайвий акт: адже і мені, і Вам, і всім ясно, що Вашому центрові до найменшої подробиці відоме все питання.

Розуміється, для мене важна є сама суть справи, а не її формальні боки. І коли внаслідок цієї суті заважає якийсь формальний бік її, то я з охотою усуну його, якщо це від мене залежить. З Вашого листа створюється таке враження, що через те Ви й не подаєте тих доказів, яких я, бажано, що на перешкоді стоїть оцей формальний бік. Коли так, то я звичайно, готовий на всякі зайві формальні акти, аби дійти до суті.

Отже прошу Вас переслати цього мого листа Вашому центрові й офіційно переказати йому моє звернення до його і моє бажання дістати від його відповідь на всі мої запитання.

Одначе вважаю за потрібне прикласти до цього деяке пояснення, щоб не дати приводу до найменшого непорозуміння.

В одному з попередніх листів я писав Вам, що коли Ви гадаєте, що я звертався за дозволом вернутися на Україну, то Ви розглядаєте питання з фальшивого standpointу. Я з 1902-го року в еміграції. Але ніколи я не звертався ні до якого уряду за дозволом приїхати на Україну. Коли мені, чи справі було треба, я приїжджав без усякого дозволу. Річ не в тому, чи приїду я чи ні, а через що і для чого я приїхав би.

Люде, що ворожі соціалізму, або що тільки мають назву соціалістів, або ті, що розцінюють громадські явища з погляду вузько-індивідуальних та особистих інтересів, такі люде намагаються представити мої спроби внаслідок ситуації на Україні та можливості повороту на Україну як мою особисту справу. Одні пояснюють мою честолюбність, бажанням влади, другі непорозуміннями з еміграцією, інші виявляють таку духовну дрібязковість, що виставляють мотивом моїх заходів бажання... відати на Україні свій роман „Соняшну Машину“. Але всім їм, по-ваторію, хочеться позбавити цю мою акцію її громадського інтересу і значіння.

Отже, щоб скільки можна позбавити цих елементів можливості представляти справу в фальшивому світлі, я вважаю за найкраще провадити її з найбільшою ясністю, ширістю і отвертістю, не роблячи її таємною, а вносячи на прилюдне. Не з бажання шось і перед кимсь „спростувати“, як Ви пишете, а тільки для цієї мети я і попереднього свого листа до Вас оголосив у пресі, для цьогож самого і цей лист маю намір оголосити. Нам нема чого ховати. Коли ми провадимо ці переговори в інтересах

громадянської справи, то громада повинна знати і суть і хід цих переговорів. І коли Вашому центрові важко розбити ті погляди серед Українців на його політику на Україні, які він уважає за неправильні, то цей спосіб ніяк цій меті шкодити не може. А для самої зачепленої тут справи буде тільки користь, коли українське громадянство (радянське чи недержавське) знайме і ясно бачитиме всі мотиви, що кермують мною, і ті цілі, ради яких я проваджу ці заходи.

Тому кажу: ніяких вузько-особистих ні мотивів, ні цілей не маю в цій справі. Честолобність, як бажання влади і посади, очевидно, є річ приваблива для тих, хто не знає її, або для тих, хто вищих цінностей у житті не знає. Для честолобності-ж вищого роду (як бажання мати вищу оцінку своєї вартості для колектива) мені можна мати і без влади та посади инше поле, поле духовної діяльності (наука, література, мистецтво).

З матеріального боку я не знаю той скрути, що ставить навколошкі всі погляди й переконання. І гадаю, що, навіть поміраючи з голудом, не знав би її.

З еміграцією ніколи не розбідився і не схилювся, бо еміграція не є однорідним колективом. До 1925 року були спроби деяких соціалістичних груп виробити спільну платформу діяльності. Але через психологічно-етичну неможливість працювати з групою тих людей, з якими намічалось співробітництво, моя група і я відійшли від них. Мої заходи про внаслідок ситуації на Україні в цьому розходженні не грали ніякої ролі, бо розходження сталося раніше, ніж про ці заходи стало комусь відомо.

*) Від довшого часу в політичних колах, а особливо в пресі були поширені звійки про переговори славного письменника й відомого громадського діяча В. Винниченка в справі повороту на Рад. Україну. На цьому піддаді знавсь ріжкі, менше й більше правдоподібні поголоски аж до слівень, немовто В. Винниченко бажав „пробратися“ на Бел. Україну в порозумінні з антантськими колами, щоб з ними зрівати радянську главу. Один з львівських тижневиків, безкритично подлючи ці поголоски за „Известиями“, навіть вважав за відповідне виступити в ролі „leitet paritisch, als der Partei selbst“, вичитати В. Винниченкові лекцію зольності у відношенні до радянської та поради йому не займатись політичними справами. Для висвітлення переговорів В. Винниченка „Ізвестіям“ подавсь два його листи до А. Приходька. — Ред.

форманс форми націоналі-
ні. Посвіднює таке „духовного
життя“ охоплює всі галузі люд-

По широкому світі.

Італійський посол у Парижі та кілька його урядовців висловили прохання, щоб їх прийняли до фашистського союзу. Цим хотіли заманіфестувати свій протест проти заговору на життя Муссоліні.

Франція у Сирії має намір зроби́ти королем Еміра Сейда, брата короля Файсала з Мезопотамії. Емір Сейд є наймолодшим сином короля Гусейна; його найстаріший брат Алі є королем Геджасу, другий брат Абдаллаг панує в Трансйорданії, а третій брат є королем Файсалем в Іраку.

Фінансовий проект франц. міністра Пендлеве має бути змінений, агідно з деякими бажаннями лівих партій.

Голандія не матиме вже посла при Ватикані. Таким є рішення більшості парламенту; чотири міністри католицької партії зголосили свою димісію.

Югословянський король Олександр мав би бути коронований асною. Такою є звістка північно-східного органу „Време“, на підставі інформації з відповідальних політичних кол.

Литва і Мемель.

Останні вибори в Мемелю (Клайпеді) та його околиці дали величезну перевагу німецьким кандидатам. Німецька преса добачувала в цьому факті найкращу підставу до звороту цього міста Німеччині. „Берлінер Тагеблат“ ствердив, що вислідок виборів є доказом населення цієї території Німеччиною; такі вибори заступають уповні плесбисті, до якого союзні держави не хотіли допустити.

Литовська преса реагує на ці аргументи і на саму перевагу Німців заявляє, що „політичний німецький фронт“ змінив перейти при виборах литовськими голосами приваблюючи литовських виборців обіцянками і заявляючи свою лояльність супроти Литви. Литовський уряд заборонив продаж німецьких часописів, де були статті присвячені німецькій виборчій перемозі.

Після загарбання церкви.

Суд над був. редакт. „Нашого Життя“ В. Новолоським.

В Холмі відбувся 31. жовтня судовий процес б. редактора „Нашого Життя“ В. Новолоського, обвинуваченого за поміщення (в ч. 19. з 1924 р.) статті під назвою „Протестуємо перед цілим культурним світом“. Змістом цієї статті була справа насильного загарбання Польськими церквами в Селасі, холмського повіту.

В ході процесу прок. Пшибильскі та його свідок кс. Косьор силкувалися довести, що права римско-католицької на ту церкву, освоюючи на тому, що ця церква була колишньою уніятською. Однак ніякими даними не довіи її прокуратор, ні його свідок, щоб колисьбудь на місці церкви стояв костел, що одно могло би бути основою ревіндикації. Свідок прок. С. Любарський, знавць церковної справи на Холмщині, навіч цілий ряд фактичних даних, які вказували, що церква в Селасі була православною ще до унії. Прок. Любарський покликався на архів, де можна переконатися про історію спільної церкви. Тоді позивачі намагалися довести, що ця церква є не потрібна православному, бо римско-католицька є більше в спільній парфії, як православних.

Однак ці викрuti заперечує дійсність, бо доокруги церкви живе виключно православне населення, яке й сьогодні, після насильного загарбання, уважає її своєю власною святинею. Таж довіч часи православні парафіяне перед всіма інстанціями польської республіки робили заходи про відкриття зачиненої церкви.

Прок. Павло Васильчук в своїх звинуваченнях засудив обурення населення при „переселюванні“ церкви в аснсті багнетів і великої кількості поліції, що оточила була церкву з усіх боків.

Прок. Пшибильскі піддержував обвинувачення й домагався засуду. Оборонці — адвокати сен. Ол. Карпинський і Василь Конинський з Берестя незначайно ядерно представили картину неправного загарбання спільної церкви, покликуючись на прокураторський документ, — лист директора в міністерстві віросповідань Пекарського, з якого наглядно видно, хто є власником церкви. Протест, поміщений в „Нашому Житті“, не підбурював, а амальзував дійсність. Був це обов'язок газети.

Суд відкинув обвинувачення прокуратора і звинувач. В. Новолоського від обвинувачення в підбурюванні одної частини населення проти другої, а присудив його до двох тижнів арешту за непоміщення в газеті.

Редагуючи хід процесу, холмське „Наше Життя“ (ч. 44 з 8. ч. м.) робить такі висновки:

исти країн та на рівності кермуючих партій і урядів?

І коли так, то чим пояснити цілий ряд фактів, що стоять у вірванні суперечності в цим формами? Головне одначе не стільки у фактах, що можуть, а тих чи інших причин, буті не в ідеальному стані й розмірі, як в принципіальних позиціях кермуючих центрів, як у тих тенденціях їх, що сприяють фактам чи гальмують їх.

І от на це запитання головним чином я хотів би мати відповідь. Але відповідь не загальних тверджень, а засновану на документальних матеріалах партійного і урядового характеру.

І коли Ваш центр так само зацікавлений, як і я, у виясненню істини, я не сумніваюсь, що на цей раз він дасться мені ту чи іншу відповідь. З щирою пошаною:

В. Винниченко.

Париж 19. жовтня 1925.

Коли цей лист був написаний і готовий до відсилки, в Парижі одержалося число „Известий“ ЦИК-а з 6. X. 1925 з статтею Б. Воліна. Зміст цієї статті Вам, розуміється, вже відомий: на підставі немов би мого листа і листа українського есера Н. Григорієва — Б. Волін висловлює твердження: 1) що я нещиро проваджу з Вами переговори про поворот на Україну, 2) що я стараюсь усіма засобами проіхати на Україну для того, щоб вірвати радянську владу в середині і 3) що я є агент європейських держав, які організують інтервенцію в СРСР, що коли почнеться інтервенція, то я маю завдання вірвати Україну в середині.

В той же день, як одержалась ця стаття (14. X.), я представив членам комуністичної партії і офіційно,

15 ч. м. здержується висилку часопису тим В. П. передплатникам, що залягають з передплатою за біжучий місяць. Передплата на біжучий місяць 4'50 зол.

31 сцени і естради.

Український Ниддипрарський Театр.

Вже від року працював по широкій провінції Український Ниддипрарський Театр під управою п. Мітквичевої. Йшла про нього слава, яка майже дорівнювала популярності хорів Л. Котка. Війні заважала цей театр у Львів, даючи кілька вистав різноманітного характеру. І справді в значній мірі театр п. Мітквичевої оповідав свою славу. В біді, без потрібних грошей вклав розпочав він працю, мандруючи по далеких галицьких провінціях містечках, серед невеликої і недостатк розвиваючи мистецькі таланти. Вже перша вистава „Маруся Богуславка“ Старицького була милою веселівкою для львівської публіки. Актори зіграні, тепло акції живе й ядерне, ансамблем сцени ведені незвичайно старанно й ефективно, танці виконані пластично, костюми нові, навіть декорації, які значайно у нашому театрі не асе йшли в парі з песою, цим разом були приличні.

Друга пєса „Казка старого млина“ Черкасенка виглядала вже слабше. Деякі актори не зосім опанували віршову форму пєси, що не дає змоги створити символіку, яка є прикметою цієї пєси. Головного героя „Гая актор, з якого характер і жанр зосім не лежить ця ролі. За довгі монологів, які слід було скоротити, робили пєсу місцями монотонною, хоч ак-

тори доміняли всім амагань, щоб відокрепити тепло. Різниця таж незначайно декораций, що представляла гори, коли на сцені говориться про широкий степ.

Та всеж такі ті недоскоп не затерли приємного враження, яке творила цілість вистави. За те слідує пєса „Дні нашого життя“ Андрєєва була куміляційним пунктом гостини Ниддипрарського Театру.

Перед очима глядачів пересувалися глибоко зворушені сцени, нові трагічні життєві дрібничковости. Подекудя глядачі либухали сміхом там, де доожан бідне зорстувалися, що саме в цій „дрібничковості“ з першого погляду боліючо-смілий, лежить суть трагедії. А актори асо душу аложили в цю пєсу — вони не грали, вони жили, переживали, терпіли. Кожен мовис був виступаючий до найменших подробиць. Якимсь понурим трагічним ділом ві сцени, де падали гірські слої життєвої правди і де виривали ще пажчі заваща безліградного життя. Всі пати й прискорення темпа були так старанно виконані, а драматичні моменти так використані, немов ансамбль складали найбільше рутинізовані артисти. Остання сцена 4-ої дії могла би бути поставлена на найбагатшій сцені. Всі без винятку грали ззапечаті, залягаючи глибокого враження серед розвинутої публіки.

У пєсі Винниченка „Чорна п'ятера і білий медвідь“ вже не було тої динаміки в грі, що у Андрєєва. Може актори були потилені: при тому й ролі були невідповідно поділені. Однак годиться признати що слідне було старанно відержати тепло та настрій, хоч це приходило не легко, бо за довгі діалогів самої пєси ослаблюють її драматичні ефекти. Не вважало на будуче в деяких місцях ужити режисерського оліяня. Старанність у постановці слідно було теж в опереті „Вий та пєсі Старицького „Міч під Івана Купала“, яка й закінчила гостини виступи Ниддипрарського Театру.

Переходячи до оцінки поодиноких артистів, слід зазначити, що п. Мітквичевої, яка так добре вклавала характеристичні ролі. Мадежиться признання за провід театру. Головної татар різноманітний репертуар Ниддипр. Театру пєса п. Кривіцька. ІА пришло вложе заваджені грати всі головні ролі. І хоч не всі вони лежать в її жєрі (Чорна п'ятера), асетаки побіжносно дійшла вона з кожної коєпії, виказуючи, адеидованим талант драматичного характеру. ІІ звучний голосовий орган, гарна мова, чиста дикція, багата модуляція голосу — ось цілі прикмети, які мила вона використати та відповідно протестувати до коєваної статті. ІІ Маруся Богуславка, повна драматичної експресії, задержала ніжку мистецтва української ділячки. У „Казці старого млина“ та „Чорній п'ятері“ зуміла вона модуляцію голосу та експресивна протестувати темпа затенті монотонність діялов, а яких переозаються довгий й — так сказати — анатомічний

ської діяльності, то всі вони повинні розвиватися в цих найдоцільніших формах, а насамперед економіка і політика держави, (поскільки держава є потрібна в перехідну добу). Становище пасивної тактики, або негативної активності в національній проблемі є шкідливе для справи соціалізму і комунізму, бо воно гальмує розвиток мас, вносить деструктивні моменти в хід господарських процесів, викликає недовіра і ворожість у мас до провідників такої політики, а тим самим по асоціції і до ідей соціалізму чи комунізму, дає змогу антисоціалістичним, реакційним елементам використовувати психологічні настрої мас на користь своїх позицій, прикритих національно-патріотичними гаслами. Така політика об'єктивно є антисоціалістична, антикомуністична, навіть реакційна.

Такий мій погляд. В 1920-му році такі погляди зустрічали негативне відношення серед комуністичних центрів, дістаючи назви „дрібно-буржуазного націоналізму“, „контрреволюційності“, „некомуністичності“ і т. и. Але це негативно-активне становище кермуючих центрів у національному питанні унеможливило мені тоді роботу на Україні. Тепер немов би виникають ознаки зміни цього відношення.

Але ще раз: чи дійсно є ці зміни? І якого рода вони? Чи дають вони можливість працювати людям з моїми поглядами?

Тому я хотів би дістати від Вашого кермуючого центру відповідь на такі запитання:

Чи проголошувана рівність робітничо-селянських держав у Союзі Сос. Радянських Республік є дійсна, фактична, збудована на економічній та політичній реальній рів-

ним представникам СРСР. у Франції документи, з яких цим офіційним особам виразно видно стало, що твердження Б. Воліна стоять у цілковитій, абсолютній суперечності зі змістом документів, представлених мною. Негайно ними було в цьому сенсі післано телеграфічне повідомлення у Москву. З свого боку я ще раз офіційно подав заяву до офіційних радянських установ про необхідність офіційного спростування неправдивих тверджень Б. Воліна. Чи буде таке спростування, чи буде призначена експертна комісія, якої я домагаюсь, я не знаю. Знаю тільки одно, що Б. Волін користувався листами фальшованими, підбурюваними, провокаційними.

Але для мене особливий інтерес має не те, що якийсь собі Б. Волін користується фальшованими листами, а те, що його твердження, зроблені на підставі таких даних, виявилися в центр. органі Вик. Ком. Союзу всіх радянських Республік. Як могла редакція без уважної перевірки матеріалів Б. Воліна допустити такі твердження, що тільки на шкоду самій радянській владі? Бо коли з боку хоч би якихнебудь українських елементів є до мене довіра, то цими категоричними твердженнями про мою участь в інтервенції серед цих українських елементів тільки пропагується ідея інтервенції. Друге: запевнюючи читачів „Известий“, що я маю з групою моїх однодумців вірвати радянську владу на Україні в середині, підкреслюючи ці слова товстим шрифтом, Б. Волін малює цим радянську владу такою кволою, що її можна одній людині вірвати. До того ні Б. Волін, ні редакція не помітили прогрічка: в початку своєї статті Б. Волін каже

про те, що я посилав немов би керзоновськи ноти СРСР, ультиматуми, загрози, що веу переговорів в „вишывающем тоне“. А далі, що ніби для того веу переговори, щоб проіхатися на Україну й з середини вірвати радянську владу. Спочатку, виходить, викликаю проти себе настороженість, ворожість, а потім абіраюсь „проіхатися“. — Мимоволі виникає питання: для чого треба було виявляти таку чудну, легковажну поспішність у використуванні таких неперіверених даних, що аж самій радянській владі ясно на шкоду?

Далі: коли Ви уважно вчитаетесь в декілька місць статті Б. Воліна, то не зможете не помітити ноток глузування з національного моменту в цій справі. Для чого центральному органу Союзу треба було зацепити при цій okazji „риду України“?

Цей інцидент з фальшованими листами, Антоне Терентєвичу, дуже добре ілюструє те, що я казав у першій частині свого листа: він скріплює мою обережність. Партія може виносити прекрасні резолюції про національне питання, а центр. орган Союзу може з нотками глузування про „риду України“. (А підіть Ви по деяких подіях закордоном і послухайте, як урядовці представництва Союзу Республік неприховано глузують з деяких цих республік, а надто з України!) Так само цей приклад може служити ілюстрацією того, що мене особисто чекалоб, коли б повернувся на Україну. Досить якогось провокаторові змайструвати найбезглуздішого документа і тому провокаторові дадуть повну віру без перевірки.

Однак я не хочу бути подібним до Б. Воліна і ні на яку провока-

Сатисфакцією для любителів музики і танку

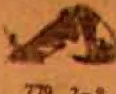
є англійський апарат з маркою „ГОЛОС СВОГО ПАНА“ найкращої продукції (система радіо з підлавою мікрофоновою). Свою свою здобула латві апарати призначені цілою родинною купі, як гірною своїм власним репертуаром найкращих артистів світа, як і Падетт, Карузо, Шаляпін і інші. Різнож великий вибір танкових апаратів, також українських та Меніпських.

THE GRAMOPHONE Co, Limited, LONDON.

Генеральний репрезентант на Подолі:

ЙОСИФ ВЕКСЛЕР

Враніш, Філармоніка 25. Львів, Секстуска 2 779 2-8

розглядає „життєвих прав“. Одним словом там, де було безбачення, воно ратувало! Безсторонній слід признає, що мистецький рівень цього театру спочиває в значній мірі в її руках. Бо це визначна героїня, що вносить в головні постаті так багато душі та рутини, не цурається в нічий пісній забити місце в хорі та сповідувати родючі статистики. В ролі Ольги Миколаївни в „Дні нашого життя“ вона виявила себе справжньою артисткою. Багато відчуття в голосі, миміці й рухах. Співачкою вибли- вався в цій пісній 3-й дії в Елладом воу Раккен, де після нещасної дії, якій, акцій- ний снізатичний плач, миколаєв самоз- ки у глядачів. З похиток у трі одна ки- дається у кіч, а саме одна незначна ма- кра, не потрібна піднесення рамен у гору. Воно спеціально розізло у „Чорній пантері“, (сцена в казарні).

П. Миколаєвична є знаменитою танцювальною. В танці однією вона вияв- на себе не тільки струнко-ручолою ба- лачицею, але й інтенсивною акторкою, послідовно відкриваючи цей холодно-спокій- ний, скінний ритм у пластичній тілі, та гри ліній. В ролі Сівижини недосадало їй гої духовності, яка повинна променіти від Сівижини, Ролло Галі в „Ніч під Івана Ку- пала“ відіграла поправно.

В жупрі п. Карабімович лежать ролі теоретичні. В „Чорній Пантері“, та в „Ніч під Івана Купала“ проявила вона енергію і снісний темперамент. Пі- ні Бенцалева визначається енергією рутинною, відтворюючи досі здебільшого зрібілі й невдачі ролі. Сам режисер п. Бенцаль, про якого вже давніше ба- гато писався, а після Андреева зобу- вав собі велике припіння. Добродушного безжурного переслідувача російської офі- цери з широкую натурою відіграв він з темпераментом та розмахом, не переша- жувавши одного моменту. В ролях аван- та почував себе не зовсім добре.

Показаний таланом є п. Пухаль- ський, який найбільш переконуючий був як Онуфрій в „Дні нашого життя“. Тут дискретною грою виказав багато зрозуміння та акторської інтуїції пан В. Ор- лов як Едвард фон Раккен в „Дні нашого життя“ та як Муля в „Чорній пантері“ створив суцільні характеристичні типи холодних, філістерських, вирахованих людей.

В дрібних помічниках ролі на висотній ступні мистецької гри виблисав О. С. Степанов. Як Ахмет в „Марусі Бо- тославні“ поволив багато відчуття, а по- вою економною мімікою звернув на себе увагу снісних знаків. Помітні зачатки на серйозних драматичних артистів вики- ну

ли пп. Миколенко і Кемпа. За- мінити собою в театрі п. Миколенко- вичається Ратушній, що як Аркан в „Дні нашого життя“ та як теолог Хале- ва в „Вно, крім значних примет характе- ристичного актора, визначається ще й ве- личавим голосом і вальюрами. На загал у всіх акторів снідне старання в напрям- соціального опанування ролі. А все це нізівна величчя з палом до мистецтва. Тому й на диво, що не вказуючи на деякі аспекти програти, недостатні дивиські- нисти Налашпр. Театру були тріоном со- ціальної праці.

Вісній не можна мавчавкою промудити того, що деякою дїстармонією, яка вкр- лась між Львівську публіку і театр, треба вважати не тільки прощину, здійснену Товариством емігрантів, а разша його головною. **Чорна Пантера.**

Листопадовий концерт.

Пам'ять і листопада нагадала життя молодих людей снісним святошним концертом, улаштованим у „Народній Домі“, дня 8. п. м. Замість величезної ма- нифестації відшлюся кілька соток інтелі- гентів та трохи молоді; позна відсутність робітництва. На кілька тисяч снісних українців скромний хор а. 13 музик!

Промову заборонила поліція. Хор під упалою відомого диригента ради. Куп- чинського перебрала дещо хористого з хо- ру Котка. Співають напам'ять, мали поставу співаків Котка і одностайний незлий від- дих. Сніжні голоси — авчально: зворота молоді; баса, а головню соліст-баритон, авчальні: перші темори присяги, але до- мікує тільки один голос, у високіх тонах неспійний, переходить у фістелю. Відповід- ний добір І. Теорія для би хороше мій- ший вигляд. Було би бажання, щоб з такої нагоди хор дав шось більшого, — хоча би дещо з авчаних казотів Ф. Ко- ледси. Пробою можна би почати заздале- гди, а не в останній мент.

„Закувала та сна“ (ня бажання публі- ці) перебрала добре, а тільки зайво авчальне темпо при мій. Також не тре- ба би повторяти (на гальмівний лад) до- вої половини, бо це псує враження. „Стрі- ленькі“ пісні передали різко; одні доз- ково, інші нагадували похоронний марш. Замість хорого в. Винницького співав те- вор п. Павлюк; мусить позбутись нахилу протягати ноти. Інші співаки часто „не- доживють“ вишній тон, щоб показати свій голос, а це вражає у таких місцях як „За славу України“ (з пісні „За думою- дум“). Снісний „Пісня про Нечу- йнішля бездоганно.

П-на Д. Левичка має добрий, здоро- вий матеріал, особливо в середній регі- стрі, але висоті топи ще не виходять пластично; деякі трудності має ще з від- духом. Молодий скрипка п. Вістрік при- кував увагу всіх слухачів; має вправний потяг скрипки і техніку. До найкращих півніст належала декламаторі; на першій місці п-на Сеникіна; добре вилпала та- кож декламаторі п. Бабилюк і п. Костен; оба декламатори тільки знають кричати.

Треба би мати надію, що на снізко- чий рік такий концерт повинен бути ко- шним. **В. Ясінчук.**

НОВИНКИ.

— **Ордави і республіка.** У авчезу з снісним роковинним відродження Польщі, президент польської республіки видав нових 360 ордерів „Польської Республіки“. Цей новий дощ відзначень — як виспо- юється „Павний Людомі“ — устал голо- зно на голови військовиків та урядовців.

— **Гості слова** сказав посол Вітос у своїй снісній статті в „Еку Варшаві“, на адресу польського уряду. „Оповідні його поліції, „Пісти“, є помилітні, бо сто- ять на становищі, що теперішній уряд не в силі нічого зробити для оздоровлення відомости у краю. Безвич тощо, уряд не має ніякого санітарного плану і тільки, мля у горачі, шукає снісних познчик. Капіталізм існує в Польщі тільки в теорії, а в практиці під різними гарними прикрас- ними перебрать болішезміст.“

— **Шелом для поліції** замовив поль- ский уряд у державі, з якою воно еко- номічно, з якої не хоті би брати собі ніякого припіння: — у Німеччині. У цій справі нісели деякі послі інтерв'ю з авчальським соїм, відкреслюючи появу нехтування міністрою відного промислу.

— **З будячих явищ.** У Висній засу- джені поліційних урядовців за хабарі: Шольца, 6. комісарів і комісаріату на 2 роки та 6 міс. ватнші, авчальні карного дому; Римкевіча, старшого „пошодівка“ на рік ватнші; Кулаковського ст. „по- шодівка“ на рік; Шнейдера на 5 міс; Па- довича, 6. голови снізкого уряду, на два тижні. — У Варшаві поліція відкрила тай- ну хабароборську секцію центр, комітету поль. Комуністичної партії і арештувала кількох її членів. — У Варшаві доправив сніз засуду банда Сташевська на роз- стріля за авчальство жінок снісирю та грабіж.

— **Під увагу учителів.** Накладом видавництва Матвійчука, Львів, Панська 17. видана з доуку рухома азбука сто- чка в пелухат і ціні по 60 гр. без пелухов по 50 гр. за один цілий комплект. Азбука друкована гарною темно-сіньою краскою — наладється до шкільного вжитку й пови- на бути наочно поперізнана між украї- нською дітьми. Учителі при гуртовій заможеллх авчальстві на азбуці опуст. Заглатом на цю азбуку увагу нашого вчителів.

— **Помез провідник швайцарських со- ціал-демократів** Герман Грайбаль у 83 р. життя, — родом зі Швейцарії.

— **Монастир і сцена** — не два проти- лежні бігуни, і авчальні саме тому трапа- ється воля-годи, що жіноцтво соїмь до екстремі перебрать з цього одного бігуна в другий. Незадовго часисні пере- брали авчальстві, що спліт: королева опе- реток Мессаль, буши „свавортка“ шра Миколи II і невідана жінка великого кня- ля, збуджена лаврами та успіхами між коронованими головами, вступила до ма- нистора. Топер має авчальстві сенсавію Лондона. На снім мистуств справжню черницю, Мерію Грегори, яку батько, Фен- дер, віддав до монастиря ще в 17 р. життя. Зовсім авчальково одна багата ба- ровола відкинула у молодій черниці сніс- ній талант і вичаила її сканути чер- ний риз. Один з лондонських театрів авчальствував п-ну Грегори до ролі „Жанни Д' Арк у вєсі Шона“, і де вона зможе від- творити роллю дуже бляху її душі.

— **Петропавлівська таварщина** у Ле- вичграді має бути авчальна, а на її місці авчальний спортивний парк. Такім є рі- шення лівичградської міської управи. Значиться тільки царко, де находитесь парські гроби і кілька інших історичних місць. Петропавлівська твердина побудо- вана в початках XVIII ст. відома перш усього своєю авчальнею для поліційних авчаль, для карного, старим арсеналом і авчальським музеєм.

— **Розумний протест.** Конторщик в Лос Анджелес (Каліфорнія), що авчаль- нийсь багато дечого у осерезку най- більшої фабрики фільм, повчалься на зу- личках з голіями ногами на знак протесту, проти високих ціл на памчнші. На нощі авчальні собі авчаль, що ходитикут без панчх так дого, доки авчальні крамнші не авчальть шм. і добились свого.

— **В Українським Лінарським Тавар- истам** (авч. Руска ч. 3) відбудеться на закладом у вісторі 17 п. м. вчелі д-р Е. Бурачницького п. а. „Про хіуртну сніматичного уладу“.

791 1-1

цію не піддамся, через якісь фаль- шовані листи справи не хочу зали- шити, не довірши її до сут- нього кінця. Так само, як і раніше, я прошу Вас довести до відому Вашого центру, що я хотів би мати від його авторитетну від- повідь на всі мої запитання.

Це не „нота“, не „ультиматум“, як гадає Б. Волін, а просто шире бажання мати точні, авторитетні дані. Мені багато раз прива- тно казали члени комуністичної партії, що національна політика на Україні в порівнянні з 1920 роком змінилася. Цього, авчальню, для мене не досить. Дійсні, переко- малні дані я міг би мати тільки від ваших центрів. Того я мушу саме від них домагатися, а не чого иншого.

Б. Воліну домагання цих даних авчальсь якось провокацією з мо- го боку. Ви теж якось з недово- ленням писали про мої „оговорки“, авчальсь просто образою, що я маю оговорки, недовіря. Так, маю оговорки, мав недовіря, отверго і ширю кажу. Але дозвольте за- питати, що для справи повинно бути авчальніще: придбати безкритичних, „безоговорочних“ людей, що з примусу, чи з скрути, чи з мораль- ної слабости або підлоти стають на коліна і нічого не перевіряючи, ні в що не вірячи, ніяких оговорок не ставляючи, плазують, виконують і славословять? Чи придбати лю- дей, які без примусу, вільно, з сво- го власного переконання стають у ваші ряди й як своє тіло відчува- ють тіло колектива, як свою ро- блять справу, з вірою, з переконан- ням, з готовністю віддати за неї своє життя? Словом: рабів і лю- дей без оговорок ви хочете, чи свідомих, переконаних товаришів? Коли ви авчальсь, що для спра-

ви цінним будо придбання то ва- ришів, то чомуж ви не хочете подати тих даних, коли ви їх ма- єте, що в Савліа могли б отримати Павліа? Чого ви так у даному разі надзвичайно чуло ставитесь до претіжув ваших центрів? Крім то- го: ще раз кажу, що це питання торкається не самого мене, що по- ном має громадський характер. Ви самі пишете, що мого імє має деяке значіння серед деяких українських кол. Вам авчальсь, що ці кола — дрібнобуржуазна інтелігенція. Савго ви хотіли сказати, що українська дрібнобуржуазна інтелігенція поді- ляє мої погляди. Це, авчальню, не вірно. Але, я гадаю, що й україн- ська інтелігенція й багато з украї- нських робітників і селян і навіть багато з українських рядових комуні- стів поділяють мого бажання зна- ти, яка на Україні є справжня, дійс- ная національна полі- тика. Стільки в ній було авчальних ухилів і напрямів, що таке бажання цілком природне. І тому, коли я звертаюся до ваших центрів за розясненням, то не тільки від себе особисто авчальсь, а й від всіх авчальних груп. А їм озвоніти, авчальсь, можна без ніякої вади для свого претіжжу.

Ще раз кажу: не для провокації ставлю ці запитання і домагаюся інформації, а з дійсного бажання їх дістати, з савдомости авчальности акту, який би міг бути з мого бо- ку, колиб я дістав ті інформації й колиб вони мене переконали. Коли ж я не дістану таких інформацій, коли всі твердження окремих чле- нів Вашої партії та Вашої преси про національну політику на Укра- їні не будуть підтверджені авторі- тетними даними, то, розуміється, вийде провокація, але не з моєї вини і не з мого бажання, а про-

сто з савних фактів. А з цього авчаль- само собою випливає, що, значить, політика не змінилася, що вона та- ка сама помилкова й неправильна, як і була. А з усіма помилками і неправильностями треба боротися. Це є простий, логічний, необхід- ний авчальнов і ніка загроза. Не- авчаль Б. Волін чи „Известія“ га- дають, що поліційний робітник не повинен боротися з тим, що на його думку, є неправильне? І чи більш понажам для мене булоб заявити, що хоч і авчальню за не- правильно політику, але боротися не буду?

Звичайно, авчаль як і робота, так і боротьба мусить бути насамперед допільна. Коли шль є пере- устрій України в соціалістичну кра- їну, національно-вільну, самостійну й самодієль- ну, то такий спосіб, як озброєна інтервенція буржуазних європей- ських держав є цілкомий абсурд, це є спосіб досягнення зовсім про- тилежного шй шль. Така „поміч“ європейських держав не є тільки загроза всім соціалістичним досягнен- ням революції, але й національним. І ті Українці, що покладають свої надії на інтервенцію, подібні до людей, що сподіваються вилікува- ти хворого смертельною дозою отрути.

Отже, Антона Терентевичу, ще раз прошу Вас переслати ці мої листи Вашим центрам. До цього авчальню за потрібне додати, що не тільки претє бажання установити істину керую мною в цій справі, але й обов'язок соціаліста і члена своєї нації. Коли дійсно намічається принципова зміна в національ- ному питанні й керуючі центри комуністичної партії мають твердий і непохитний намір провадити по- снізко й до кінця свою авчаль-

авчаль в життя, то з боку тих украї- нських соціалістів, що були голо- вним чином через національну полі- тичну опозиції, булоб не тільки поліційною помилкою, але й авчаль- ноством супроти соціалізму й сво- їй нації провадити далі те саме відношення до комуністичної партії, що було з иншого національного курсу. Таке відношення послуж- илоб тільки на гальмування не- обхідного процесу. І зовсім не тоді треба вертатися на Україну, коли й „без переговорів видно“, що полі- тика змінилася, як радять деякі мої противники авчальні ситуації на Україні. Коли справді є ця змі- на, то з нашого боку булоб авчаль- ноством усяке відтягання авчаль- ності і встановлення цього. Я не мо- жу й не хочу брати на своє сум- ління й тінні відповідальности за за- темнення справ й роблю все, що моя сила, щоб уникнути цієї по- милки.

І коли Ваш центр, Антона Терен- тевичу, повторюю, так само авчаль- лений в установленні істини, коли він з цією метою, треба гадати, дозволить на сторінках всеозброєного органу назурувати несправильні твердження Б. Воліна, авчальні на фальшованих, провокаційних листах, то хай дозволить авчальні в радян- ській пресі свої мої несправильні, непровокаційні листи. З ширюю по- шаною **В. Винницький.**

Кілька замітка: Всі гадати, що містив якийсь помилковий про мої переговори в снізко виступу на Україну, прошу пе- реадукати ці мої листи або об'єктивно переказати зміст їх.

В. В.

